

BETÆNKNING

afgivet af

Lovudvalget

vedrørende

FM 2015/150: Forslag til: Inatsisartutlov nr. x af xx. xxx 2015 om ændring af landstingslov om vederlag til medlemmer af landstinget og landsstyret m.v. (Inatsisartut fastsætter orlovsregler mv. for Inatsisartuts medlemmer mv.)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Lovudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Laura Tàunâjik, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit

Formandskabet for Inatsisartut har til indeværende samling fremsat et forslag til ændring af landstingslov om vederlag m.v. til medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut m.v. Forslaget er henvist til behandling i Lovudvalget, med høring af Forretningsordensudvalget.

Lovudvalgets høring af Forretningsordensudvalget og Forretningsordensudvalgets svar er vedlagt denne betænkning som bilag 1 og 2. Betænkningen er yderligere vedlagt et ændringsforslag.

1. Lovforslaget

Forslaget til lovændring har til formål at forenkle vederlagslovens orlovsregler og overlade det til Inatsisartut at fastsætte mere detaljerede regler om orlov og midlertidigt fravær i Forretningsordenen for Inatsisartut.

Såvel Forretningsordensudvalget som Lovudvalget finder dette hensigtsmæssigt.

Endvidere afhjælper lovforslaget en lovteknisk uhensigtsmæssighed i affattelsen af den gældende vederlagslovs § 6.

Hverken Forretningsordensudvalget eller Lovudvalget har bemærkninger hertil.

Et enkelt parti gav under førstebehandlingen udtryk for, at partiet fandt det betænkeligt, at bevilling af orlov i henhold til forslaget affattelse af § 2, stk. 4, kan gøres betinget af, at det pågældende medlem af Inatsisartut afholder omkostningerne ved indkaldelse af en suppleant.

Bestemmelsen, som er videreført fra den gældende lov, kan alene finde anvendelse, hvor der ikke er tale om lovligt forfald eller om orlov, som bevilges af årsager, som kan sidestilles hermed – det vil sige i tilfælde, hvor orlov bevilges helt ekstraordinært og uden vederlag.

Formandskabet har så vidt vides endnu aldrig benyttet muligheden for at betinge en orlov af, at orlovsholder afholder de udgifter, som er forbundet med indkaldelse af en suppleant.

Det må forventes, at bestemmelsen alene vil finde anvendelse, hvor begrundelsen for en orlovsansøgning vurderes at være på grænsen af det acceptable, og hvor alternativet til at bevilge orlov på betingelse af omkostningsdækning ville være at meddele afslag. Muligvis vil bestemmelsen endvidere kunne tænkes anvendt, hvor et parti insisterer på indkaldelse af en suppleant, uagtet at suppleanten kun vil kunne i orlovsansøgers sted i ganske få dage og uagtet, at der vil være betydelige udgifter forbundet med indkaldelsen.

Lovudvalget har imidlertid, på baggrund af den nævnte tilkendegivelse under førstebehandlingen, spurgt Forretningsordensudvalget, om det er Forretningsordensudvalgets opfattelse, at bestemmelsen bør udgå.

Forretningsordensudvalget har i sit svar anført følgende:

I den gældende vederlagslov fra 2003 findes i § 2, stk. 2, sidste punktum, følgende bestemmelse:

”I særlige tilfælde kan bevilling af orlov gøres betinget af afholdelse af de omkostninger, der påløber ved indkaldelse af suppleant.”

Bemærkningerne til vederlagsloven fra 2003 oplyser dog ikke nærmere om baggrunden for bestemmelsen. Formålet med bestemmelsen kan således forekomme uklart, men det må umiddelbart formodes, at formålet med bestemmelsen har været præventivt, og det er klart, at der er tale om en undtagelsesbestemmelse til anvendelse alene i ekstreme situationer, som vil kunne have karakter af misbrug af reglerne.

Et tænkt eksempel på en sådan ekstrem situation kunne være, at et medlem anmodede om orlov for sidste dag under en samling med henblik på at få indkaldt en fjerntboende stedfortræder, således at medlemmets parti sparede

udgifter til medlemmets dyre rejse samt dagpenge i forbindelse med partiets landsmøde til afholdelse umiddelbart efter samlingen. Bestemmelsen kan i dette eksempel ses som understøttende den samme målsætning, som lå grund for Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2009 om tilskud til politisk arbejde. I nævnte lov blev det således fastsat, at Grønlands Selvstyre ikke må yde indirekte eller økonomisk støtte til politisk arbejde og politiske partier, hvor dette ikke har udtrykkelig hjemmel i loven.

Et andet tænkt eksempel kunne være, at et medlem af Inatsisartut søger orlov for en kortere periode under samlingen med henblik på at holde ferie. Det vil i en sådan situation kunne virke krænkende over for offentligheden, at Landskassen skal pånødes måske ganske betydelige udgifter til indkaldelse af en stedfortræder, da formålet med orloven er af rent privat karakter.

Så vidt Udvalget er bekendt, har Formandskabet for Inatsisartut aldrig udnyttet denne bestemmelse.

I Formandskabets lovforslag foreslås bestemmelsen indholdsmæssigt videreført i § 2, stk. 4, sidste punktum. Bestemmelsen i § 2, stk. 4, har følgende ordlyd:

”Hvis et medlem af Inatsisartut i helt ekstraordinære situationer bevilges orlov uden vederlæggelse, opbejærer medlemmet ikke vederlag og omkostningstillæg, og der optjenes ikke pensions- og eftervederlagsanciennitet i orlovsperioden. Bevilling af orlov kan endvidere gøres betinget af, at Inatsisartutmedlemmet afholder de omkostninger, der påløber ved indkaldelsen af suppleant.”

Bestemmelsen kan således alene anvendes, hvor der hverken er tale om lovligt forfald eller om orlov, som kan sidestilles hermed. Det vil sige i tilfælde, hvor orlov bevilges helt ekstraordinært og uden vederlag. Det synes således klart, at der fortsat er tale om en undtagelsesbestemmelse af præventiv art og til anvendelse alene i ekstreme situationer, som vil kunne have karakter af misbrug af reglerne eller hvor indkaldelse af suppleant vil kunne virke åbenbart urimeligt i fh.t. offentligheden.

Da bestemmelsen ikke har været bragt i egentlig anvendelse er det naturligvis vanskeligt for Udvalget for Forretningsorden at vurdere behovet for at videreføre bestemmelsen.

Da bestemmelsen ikke har været bragt i anvendelse, og da formålet med bestemmelsen forekommer spekulativt, finder Udvalget, at bestemmelsen med fordel kan udgå af Lovforslaget.

Lovudvalget tager dette til efterretning og fremsætter ændringsforslag i overensstemmelse hermed.

I Lovudvalgets ændringsforslag er endvidere indarbejdet en række lovtekniske tilretninger af lovforslaget. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til betænkningens bilag 1 og til ændringsforslaget.

2. Lovudvalgets indstilling

Et enigt udvalg fremsætter ændringsforslag.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Laura Tàunâjik,
Formand
Siumut

Justus Hansen
Demokraterne

Ineqi Kielsen
Siumut

Aaja Chemnitz Larsen
Inuit Ataqatigiit

Iddimanngiuu Bianco
Inuit Ataqatigiit